Maison Mieux-Être (GHdC): Een oase van welzijn in het hart van Charleroi

De Maison Mieux-Être (Huis van Welzijn) van het Grand Hôpital de Charleroi (GHdC) werpt zich op als een pioniersruimte gewijd aan de ondersteuning van oncologische patiënten. Om de achtergrond van dit project te ontdekken, hebben we Claudia Gaton ontmoet, projectleider bij GHDC en coördinator van het Fonds GHDC. Als voormalig boegbeeld van Business For Charleroi maakte zij vijf jaar geleden een menselijke carrièreswitch om de bouw van deze ruimte te leiden. Tussen professionele nauwgezetheid en persoonlijke betrokkenheid onthult zij de missie en filosofie van deze unieke plek.

Kernpunten van de Maison Mieux-Être	Cijfers & Details
Initiële lancering	2016 (Site Notre-Dame, centrum van Charleroi)
Nieuw gebouw	Geopend op 14 april 2026 op de site "Les Viviers" in Gilly
Economisch model	Vrije en gratis toegang; workshops tegen een symbolische kostprijs (€ 2 tot € 4)
Vrijwilligersteam	57 vrijwilligers dagelijks in de weer

1. Visie

Telemis, Marketing Coordinator bij Telemis: Kunt u de oorsprong van de Maison Mieux-Être en het ontstaan van dit avant-gardistische project in Charleroi schetsen?

Claudia: “Alles begon rond 2015. De algemeen directeur van het Grand Hôpital de Charleroi bezocht een Scandinavisch land, Denemarken, waar hij het vernieuwende concept van herstelhuizen ontdekte. Verleid door deze holistische benadering van zorg, kwam hij terug met het voorstel om een soortgelijk initiatief binnen het GHdC op te zetten. Destijds beschikte het ziekenhuis over een te renoveren gebouw direct naast onze site Notre-Dame, nabij het stadscentrum van Charleroi en het complex Ville 2.”

“We zijn begonnen op wat destijds bijna een blanco pagina was. In 2016 hebben we de allereerste Maison Mieux-Être geopend. We waren echt pioniers in België. Hoewel dit concept ook geïnspireerd was op de zeer ontwikkelde Maggie's Centers in het Verenigd Koninkrijk, bestonden er toen bij ons nog maar heel weinig vergelijkbare initiatieven. Vandaag zijn er een tiental van zulke structuren in Wallonië, evenveel in Vlaanderen en verschillende in Brussel.”

Telemis: Waarom is er beslist om de oorspronkelijke structuur te verhuizen naar de nieuwe ziekenhuissite "Les Viviers" in Gilly?

Claudia: “Ongeveer vijf jaar geleden is het GHdC begonnen aan een grote herstructurering om zijn vijf historische sites (Notre-Dame, Sainte-Thérèse, IMTR, Saint-Joseph) samen te brengen in één enkel, ultramodern ziekenhuis in Gilly. Het was vanzelfsprekend dat de Maison Mieux-Être deze dynamiek moest volgen en zich in het hart van het park van de nieuwe site moest vestigen.

De directe nabijheid van het ziekenhuis is cruciaal: de meeste patiënten bezoeken ons huis vlak voor of vlak na een consultatie oncologie. Bovendien kunnen naasten en mantelzorgers heel gemakkelijk bij ons binnenstappen. We wilden voorkomen dat patiënten die verzwakt zijn door de behandelingen zich veel moeten verplaatsen, opnieuw de bus moeten nemen of hun auto moeten nemen. De ligging in het park van Les Viviers biedt een rustgevende oase, terwijl men op een boogscheut van het medische zorgtraject blijft.”

2. De pijlers van het welzijn: De mens verzorgen voorbij de ziekte

Telemis: Als u de essentie van de herstelhuizen in één zin zou moeten samenvatten, welke zou dat dan zijn?

Claudia: “Het fundamentele doel is om rustmomenten te bieden, een echte ademhaling van verse lucht, zowel voor mensen die met de ziekte worden geconfronteerd als voor hun mantelzorgers, door hen weg te halen uit een zware en soms angstaanjagende ziekenhuisomgeving.

Het oncologische traject brengt vaak vele uren wachten in verzorgingsruimtes met zich mee, een permanente confrontatie met het lijden en de blik van andere zieken. De Maison Mieux-Être maakt het mogelijk om een stap opzij te zetten, uit deze drukkende context te stappen om opnieuw een ruimte van leven, gesprek en welwillendheid terug te vinden.”

Telemis: Wat zijn de grote begeleidingspijlers die in het huis worden aangeboden?

Claudia: “We structureren onze activiteiten rond integratieve geneeskunde, waarbij we lichaamszorg en mentale ondersteuning combineren:

- **Aangepaste fysieke activiteit:** Talrijke wetenschappelijke studies tonen vandaag aan dat een regelmatige fysieke activiteit het risico op herval voor bepaalde kankers, zoals borstkanker, tot 35% kan verminderen. Het is een belangrijke therapeutische hefboom.
- **Psychologische en mentale ondersteuning:** Sessies sophrologie en ontspanning helpen om de behandelingen beter te verdragen. Wanneer een patiënt psychologisch ondersteund wordt, vindt hij de kracht om zijn therapie tot het einde te volgen zonder op te geven.
- **Creatieve en handmatige activiteiten:** Lessen schilderen, macramé, papercraft, origami, breien, naaien of bloemschikken. Naast mentale ontspanning hebben deze workshops een zeer concrete functionele rol. Chemotherapie veroorzaakt vaak perifere neuropathieën, wat tintelingen in de vingertoppen veroorzaakt. Werken aan de fijne motoriek helpt om deze symptomen te bestrijden.
- **Voeding en esthetische verzorging:** Het plezier van eten herontdekken en zorgen voor de huid of het imago dat door de behandelingen is aangetast.”

Telemis: Is de toegang tot deze activiteiten betalend voor de gebruikers?

Claudia: “De toegang tot het huis is volledig gratis. De persoon kan er tijd komen doorbrengen, een glas water drinken of praten wanneer hij maar wil tijdens onze openingsuren. Voor de begeleide workshops vragen we een symbolische bijdrage van 2 euro per activiteit, of 4 euro voor creatieve workshops (zoals bloemschikken of schilderen) waarbij de gebruikers met hun creatie naar huis gaan.

Deze bedragen dekken uiteraard niet de werkelijke kosten van materiaal of werking, maar ze zorgen voor een vorm van betrokkenheid terwijl ze voor iedereen toegankelijk blijven."

Telemis: Heeft u een illustratieve anekdote over de menselijke impact van deze workshops op het dagelijks leven van de gebruikers?

Claudia: "Anderhalve maand geleden kwam er voor het eerst een patiënte deelnemen aan een schilderworkshop. Ze kwam met lood in de schoenen binnen, ervan overtuigd dat ze met haar handen niets kon creëren en dat het resultaat rampzalig zou zijn. In het gezicht van ziekte lijkt soms alles een berg te worden, zelfs de kleinste dagelijkse taak.

Onze vrijwilliger heeft haar hartelijk ontvangen en de tijd genomen om de techniek uit te leggen in een klein groepje van vijf tot zes mensen. De sfeer was ontspannen, vol gelach en gezellige gesprekken. Enkele uren later wandelde deze dame naar buiten met een prachtig doek, maar vooral met een stralende lach en een enorme trots. Ze was ontroerd dat ze haar schilderij aan haar dochter kon schenken, die haar bijstond in deze beproeving, en om te beseffen dat ze nog steeds in staat was om mooie dingen te maken. Dit zijn geen verzonnen verhalen: het zijn echte momenten van menselijke magie die we elke week beleven."

3. Een architectuur ontworpen voor de mens en sereniteit

Telemis: Hoe is het architecturaal ontwerp van dit nieuwe huis verlopen en welke tekortkomingen van het oude gebouw moesten worden gecorrigeerd?

Claudia: “Het eerste huis dat in 2016 werd opgericht, was een geweldige ervaring, maar het kende ernstige beperkingen. Het was een gebouw van drie verdiepingen, totaal ongeschikt voor personen met beperkte mobiliteit (PMR). Bovendien werd het voor mensen die buiten adem of vermoeid waren door zware behandelingen een echte lijdensweg om meerdere trappen op te klimmen naar de massage- of Snoezelen-ontspanningsruimtes. Ook de akoestiek vormde een probleem: de administratieve kantoren grenzen aan de verzorgingsruimtes en het geluid van telefoons verstoorde de ontspanningsmomenten.

Voor het nieuwe huis zijn we van een blanco pagina vertrokken. We hebben grote brainstormsessies georganiseerd met oncologen, verpleegkundigen, vrijwilligers en patiënten om het 'ideale Maison Mieux-Être' te ontwerpen. Het architectenbureau **Goffart & Polomé** heeft buitengewoon werk geleverd door zich volledig in te leven in onze diepste behoeften.”

Telemis: U heeft trouwens een bijzondere anekdote over de selectie van het architectuurproject.

Claudia: “Absoluut! Tijdens de selectiejury hadden we vier concurrerende projecten. We stonden erop om een vrijwilliger en een patiënte op te nemen in de jury. Een van de projecten was visueel prachtig: een soort zeer afgerond 'hobbit-huis', half ingegraven in het park met grote glaspartijen en een overvloedige vegetatie. Esthetisch gezien was de meerderheid van ons gecharmeerd.

Toen nam de patiënte in de jury het woord en zei: *« Oh nee, dit kunnen jullie niet kiezen! Ik zou het gevoel hebben dat ik voortijdig begraven ben, dat ik al dood ben als ik daar binnen stap! »*

Dat was een eye-opener. Het bewijst hoe onmisbaar de aanwezigheid van de rechtstreeks betrokkenen is in zo'n proces. We hadden een plek nodig die resoluut gericht is op licht en leven.”

Telemis: Wat zijn de concrete kenmerken van deze architectuur die ontworpen is voor het welzijn?

Claudia: “Het gebouw omvat fundamentele symbolische en ergonomische elementen:

- **De overgangsbrug:** De oversteek tussen het ziekenhuis en het huis gebeurt via een toegewezen brug. Deze markeert een fysieke en mentale breuk, waardoor de patiënt de klinische geuren, het lawaai en de stress van de ziekenhuisomgeving achter zich kan laten.
- **De automatische deur:** In tegenstelling tot de zware houten deur van het oude huis, hebben we een automatische deur geïnstalleerd. Veel patiënten vertellen ons dat het moeilijkste is

om de fysieke handeling van 'de deur openduwen' te stellen om hulp te vragen. Hier gaat de deur vanzelf open om de bezoeker te verwelkomen zonder dat hij enige moeite hoeft te doen.

- **De dubbele circulatie:** De reacties op de ziekte zijn heel uiteenlopend. Sommige mensen voelen de behoefte om hun hart te luchten, terwijl anderen de voorkeur geven aan absolute discretie. Meteen vanaf de ingang leidt een gang aan de rechterkant rechtstreeks naar de individuele verzorgings- en massageruimtes, zodat men een verzorging kan ontvangen zonder iemand te kruisen. Omgekeerd komt men, door rechtdoor te lopen, uit in een grote open salon en een ruime keuken met een kookeiland dat ontmoeting, gesprek en gezelligheid bevordert.”

4. Solidariteit, mecenaschap en vrijwilligerswerk

Telemis: De Maison Mieux-Être genereert geen enkele winst. Hoe slaagt u erin om de dagelijkse werking te garanderen?

Claudia: “Ons model rust op twee onlosmakelijke pijlers: de financiële vrijgevigheid van onze partners en de fantastische inzet van onze vrijwilligers.

Vandaag hebben we het geluk te kunnen rekenen op **57 actieve vrijwilligers**. Zij verwelkomen de patiënten, leiden hen rond, zetten thee of begeleiden de workshops. Zonder hun energie, hun welwillendheid en hun kostbare tijd zou het huis simpelweg niet kunnen functioneren.

Op financieel vlak is de steun van privébedrijven zoals **Telemis** van kapitaal belang. Telemis zet zich aan onze zijde in om ons de middelen te geven om patiënten een hoogwaardige begeleiding te bieden. We ontvangen ook giften van particulieren via onze website, bedrijfsinitiatieven (zoals solidaire pannenkoekenverkoop), legaten of giften die ingezameld worden tijdens uitvaarten ter vervanging van bloemen en kransen.”

Actie	Details
Vrijwilliger worden	Begeleiding, onthaal of animatie van workshops.
Een gift doen	Eenmalig of regelmatig via het tabblad « Ons steunen ».
Bedrijfsacties	Organisatie van interne solidaire evenementen.
Legaten en mecenaschap	Onze projecten rechtstreeks overdragen of financieren.

5. Toekomstige ambities en maatschappelijke impact

Telemis: Wat zijn uw doelstellingen op middellange en lange termijn voor de ontwikkeling van de structuur?

Claudia: *"We willen een veel groter deel bereiken van de mensen die door kanker worden getroffen. Momenteel begeleiden we ongeveer 10% van de 2.104 patiënten die jaarlijks in het GHdC worden gediagnosticeerd (ongeveer 210 personen). Ter vergelijking: de Britse Maggie's Centers bereiken bijna 40% van de patiënten van partnerziekenhuizen.*

De dynamiek is bijzonder bemoedigend: vanaf de eerste maand na de inhuldiging in april hebben we 30 nieuwe patiënten en 20 extra mantelzorgers geregistreerd. Mocht het bezoekersaantal verdubbelen of verdrievoudigen, dan hebben we op de vraag geanticipeerd: de architecturale structuur is zo gedimensioneerd dat er een extra verdieping kan worden gebouwd zonder dat onze activiteiten duurzaam worden onderbroken."

Telemis: Welke boodschap wilt u overbrengen aan de overheid en de gezondheidssector?

Claudia: "We hopen van harte op een groter bewustzijn bij de overheid en de sociale zekerheid over het fundamentele medisch-sociale nut van herstelhuizen.

De vergelijking is van een onverbiddelijke logica: het moraal van patiënten ondersteunen, hen aanmoedigen om te bewegen en hun levensstijl verbeteren, vermindert het risico op herhaling, bevordert de therapietrouw bij oncologische behandelingen en verlaagt op termijn de totale gezondheidskosten. Investeren in het welzijn en de rust van zieken is een grote winst voor de hele samenleving. In afwachting van een volledige institutionele erkenning zetten wij onze missie voort dankzij het hart van onze vrijwilligers en de trouw van onze partners."

Tot slot is de Maison Mieux-Être veel meer dan een gebouw: het is een ecosysteem van solidariteit waar medische zorg en het menselijke aspect elkaar ontmoeten. De continuïteit ervan rust op een kostbaar evenwicht tussen de inzet van vrijwilligers en de vrijgevigheid van partners. Het vertrouwen dat is opgebouwd met spelers zoals Telemis illustreert deze gezamenlijke wil: voorbij financiële steun is het een aanwezigheid op het terrein en een gedeelde betrokkenheid die het mogelijk maken om het menselijke aspect voorop te stellen. Dit project toont met overtuiging aan dat wanneer welwillendheid zich verenigt met gemeenschappelijke waarden, het zorgtraject verandert. Meer dan een eenvoudige plek voor zorg is het een essentiële begeleidingsruimte die pas echt betekenis krijgt wanneer de geneeskunde haar grenzen bereikt, en patiënten en hun naasten onder alle omstandigheden een waardevolle aanwezigheid en steun biedt.

Om contact op te nemen met de Maison Mieux-Être:

https://www.ghdc.be/maison-mieux-etre

060/11.83.93

2, rue du Campus des Viviers

6060 Gilly

mme@ghdc.be